

Rodiny se sluchovým postižením nemusí žít v izolaci

25.1.2024 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Je to skoro jako zázrak, jak čtyři ženy dohromady na 3,6 úvazku mohou změnit k lepšímu život rodinám s dětmi, ve kterých má někdo z členů sluchové postižení.

Právě taková je posádka pracoviště v Pardubicích, kde organizace Centrum pro dětský sluch Tamtam poskytuje Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Další dvě pracoviště služby mají v Praze a v Ostravě. To pardubické patří k terénním a ambulantním sociálním službám, které podporuje také Pardubický kraj. Na jejich zkušenosti se přijel zeptat radní pro sociální péči a neziskový sektor Pavel Šotola.

Pardubické středisko má za sebou 10 let činnosti a nabízí své služby převážně rodinám z Pardubického kraje, ale také Královéhradeckého, případně Středočeského kraje. Většina dětí s vadou sluchu, které mají v péči, chodí do běžných mateřských nebo základních škol, některé mají asistenta pedagoga, několik se vzdělává ve speciálních školách.

„Zájemci nás kontaktují sami, někdy na doporučení foniatra, logopeda, často navazujeme na ranou péči,“ říká vedoucí střediska Romana Procházková a pokračuje: „Pro děti s vadou sluchu je nesmírně důležité, aby se s nimi začalo pracovat co nejdříve, aby se včas nastavila funkční a plnohodnotná komunikace. Ať již znakovým jazykem, mluvenou řečí s prvky znakového jazyka, nebo prostřednictvím metod alternativní a augmentativní komunikace. Rodině poskytujeme všechny potřebné informace související s vadou sluchu, komunikací, kompenzačními pomůckami, nárokovými dávkami či vzděláváním dětí. Nabízíme řízená skupinová setkávání, v rámci individuální podpory rodině nejsou výjimkou ani doprovázení na úřady. Důležitá je podpora socializace dítěte, rozvoj jeho hrubé a jemné motoriky, který je stěžejní pro rozvoj řeči. Většinou nás rodiny potřebují 4-5 let, ale je to velmi individuální.“

Velkou roli v životě rodin s osobou se sluchovým postižením hraje určité vyloučení z běžné společnosti a osamocené řešení problémů. „Na konkrétních příkladech jsem slyšel, jak je důležitá podpůrná rodičovská skupina pod vedením psychoterapeuta, zatímco děti mají v té době také společný program. Mohou společně sdílet své problémy, vidět, že se dají řešit, nemusí žít v izolaci. K tomu jsou tu podle věku dítěte i řízené a hravé socioterapeutické skupiny, kde jsou rodiče a děti pohromadě. Centrum pořádá také různé besedy a volnočasové akce v průběhu roku, kde se mohou všichni setkávat,“ řekl po návštěvě Pavel Šotola.

Na ambulantní setkání většinou jezdí rodiče s dětmi, ale není výjimkou ani účast celé rodiny, včetně prarodičů dítěte. „Pro dceru jsou setkání tady velmi důležitá, je schopna ožilet všechno jiné, jen ne dojíždění do Pardubic,“ uvedla jedna z maminek. Význam to má ale i pro ni samotnou: „Ze začátku jsem byla jako hromádka neštěstí, možnost sdílení mi neskutečně pomohla.“ Rodiče se tu mimo jiné naučí správně komunikovat s dětmi s vadou sluchu, děti si rozvíjejí slovní a znakovou zásobu, navazují sociální kontakty, upevňují svou sebejistotu a sebedůvěru.

VÍTE TO?

- Až 90 % dětí s vadou sluchu se rodí slyšícím rodičům
- Bez sluchového vjemu se u dětí spontánně nevyvíjí řeč

- Dítě se učí mluvit do pěti let. Potom už se velmi snižuje možnost osvojit si mluvenou řeč, protože se mění struktura sluchových center v mozku
- Neslyšícím lidem pomáhá: schopnost odezírání, sluchadla, kochleární implantáty
- Sluchové postižení je světovou zdravotnickou organizací hodnoceno jako druhé nejzávažnější postižení lidské bytosti
- Každá země má svůj znakový jazyk
- Neslyšící nejsou němí, ale je pro ně těžké naučit se dobře mluvit
- Při hovoru s neslyšícím používejte mimiku pro vyjádření emocí

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/123412/rodiny-se-sluchovym-postizenim-nemusi-zit-v-izolaci>